

**ÖABT
2026**

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI AKADEMİ GİRİŞ SINAVI

MEB-AGS ÖABT

COĞRAFYA ÖĞRETMENLİĞİ

**TAMAMI ÇÖZÜMLÜ
SORU BANKASI**

Soruların çözümlerine ve kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere erişebilmek için QR kodu okutunuz.

PEGEM

AKADEMİ

Komisyon

**MEB-AGS ÖABT COĞRAFYA
TAMAMI ÇÖZÜMLÜ SORU BANKASI**

ISBN 978-625-5704-01-6

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

2. Baskı: 2025, Ankara

Proje-Yayın Yönetmeni: Pegem

Dizgi-Grafik Tasarım: İlknur Öztürk

Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Pegem Akademi: Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.

No: 141/33, Yenimahalle/Ankara

Yayınevi: 0312 430 67 50

Dağıtım: 0312 434 54 24

Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60

İnternet: www.pegem.net

E-ileti: yayinevi@pegem.net

WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Ankara Özgür Matbaacılık

1250. Cad. No: 25 Ostim Yenimahalle/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818

Matbaa Sertifika No: 46821

Değerli Öğretmenler,

Elinizdeki bu kitap, MEB-AGS ÖABT Coğrafya Öğretmenliği Testi kapsamındaki soruları çözmek için gerekli bilgi, beceri ve teknikleri edinme ve geliştirme sürecinde siz değerli okuyucularımıza kılavuz olarak hazırlanmıştır.

MEB-AGS ÖABT Coğrafya Tamamı Çözümlü Soru Bankası yayınıımız çıkması olası soruların titizlikle incelenmesiyle ÖSYM formatına uygun sorular ve çözümleriyle bilgilerin açık ve anlaşılır olmasına dikkat edilerek hazırlanmıştır.

- * Özgün,
- * Güncel,
- * Öğrenme ve öğretme tekniklerine uygun,
- * Zaman kazandırıcı çözüm teknikleri içeren yapısıyla

sınava hazırlanmada öncü bir kitap olma amacıyla da hizmetinize sunulmuştur.

Geleceğimizi güvenle emanet ettiğimiz siz değerli öğretmenlerimizin hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerine katkıda bulunabilmek ümidiyle...

Başarılar...

Kitabın içeriği, MEB'in yapacağı program değişikliği veya buna bağlı olarak ÖSYM'nin sınav içeriğinde yapacağı değişiklik durumunda, kitabın dijital hâlinde (aktivasyon geçerlilik süresince) güncellenerek siz değerli adaylara sunulur.

COĞRAFYA TARİHİ VE FELSEFESİ

Coğrafyanın Tarihi	1
Coğrafyanın Konusu ve Felsefesi	4
Karma Test	7

FİZİKİ COĞRAFYA

Evren-Dünya'nın Şekli ve Hareketleri	10
Kartografya - Projeksiyonlar - Harita Türleri	14
Yerin Yapısı - Jeolojik Zamanlar - Taşlar	17
Yer Kabuğu Hareketleri ve İç Kuvvetler	20
Dış Etken ve Süreçler - Çözülme - Kütle Hareketleri	23
Flüvyal Topoğrafya	26
Kıyı Topoğrafyası	30
Karst Topoğrafyası	33
Kurak ve Yarı Kurak Bölge Topoğrafyası	36
Glasial ve Periglasial Topoğrafya	39
Volkan Topoğrafyası	42
İklim Giriş - Atmosfer	45
Sıcaklık - Hava Basıncı - Rüzgâr - Nem - Yağış	48
Büyük İklim Tipleri	54
Hava Kütleleri - Hava Tipleri	57
Küresel İklim Değişikliği	60
Hidroğrafya	64
Toprak Oluşumu - Dağılışı - Toprak Sınıflandırmaları	67
Bitki Coğrafyası	70

BEŞERÎ VE EKONOMİK COĞRAFYA**Nüfus Coğrafyası**

Nüfusun Tarihçesi ve Dağılışı	73
Nüfus Yapısı ve Kavramlar	76

Yerleşme Coğrafyası

Yerleşmenin Tarihçesi	79
Yerleşmenin Dağılışı	82
Kırsal ve Kentsel Yerleşmeler	85

Ekonomik Coğrafya

Tarım	88
Madenler ve Enerji Kaynakları	91
Sanayi, Ulaşım, Turizm, Ticaret	94

SİYASİ COĞRAFYA

Siyasi Coğrafyaya Giriş	97
Dünyada Başlıca Örgütler	100
Önemli Kanallar - Boğazlar ve Ülkeler	103

**İNSAN - ÇEVRE ARASINDAKİ
KARŞILIKLI ETKİLEŞİM**

İnsanın Doğaya Müdahaleleri	107
Türkiye ve Dünya Koruma Alanları ve Özellikleri	110

TÜRKİYE COĞRAFYASI

Türkiye'nin Konumu ve Sonuçları	113
Türkiye'nin Yer Şekilleri	116
Türkiye'nin İklimi	119
Türkiye'de Su, Toprak ve Bitki	122
Türkiye'de Nüfus ve Yerleşme	125
Türkiye'nin Ekonomik Coğrafyası	128
Türkiye'de Tarım	131
Türkiye'de Madenler, Enerji Kaynakları, Sanayi	134
Türkiye'de Ulaşım - Turizm - Ticaret	137
Karma Test	140

Cevap Anahtarı	145
----------------------	-----

TEST

1. **Eski Çağ'da yaşamış olan ve "doğal zenginlikleri kısıtlı olan bölgelerde devlet kurmanın zor olduğunu belirten", diğer bir ifade ile çevreci determinist görüşe sahip olan filozof aşağıdakilerden hangisidir?**
 - A) Herodotos
 - B) Strabon
 - C) Batlamyus
 - D) Aristo
 - E) Biruni
2. Astronomi, matematik ve coğrafya alanlarına katkı yapmıştır. Daha çok astronomi çalışmalarıyla tanınmış büyük gök sistemiği adlı eseriyle bilinen ve zamanına kadar ulaşan astronomi bilgisinin sentezini yapmış ve bunları Mathematike Syntaxis (Matematik Sentezi) adlı eserinde toplamıştır. 13 kitaptan oluşan bu eser günümüz Batı dünyasında "Almagest" adıyla tanınmaktadır.

Hakkında bilgiler verilen bu filozof aşağıdakilerden hangisidir?

 - A) Herodot
 - B) Batlamyus
 - C) Strabon
 - D) Posedion
 - E) Eratosthenes
3. **XV. yüzyılda yaşamış önemli bir astronomi ve matematik bilgini olan; astronomi ve matematik alanında yazmış olduğu ve Otlukbeli Savaşı zaferinden sonra Fatih Sultan Mehmet'e sunulduğu için "Fethiye" adı verilen astronomi kitabının yazarı kimdir?**
 - A) Uluğ Bey
 - B) Katip Çelebi
 - C) Evliya Çelebi
 - D) İbn-i Haldun
 - E) Ali Kuşçu

4. Orta Çağ İslam Dünyası'nın ünlü gezginlerinden biridir ve en önemli eseri *Kitap El-İbar* (İbret Verici Kitap)'dır. Bu kitapta Berberi topluluklarının İslam öncesindeki sosyo-ekonomik özellikleri hakkında bilgi vermektedir.

Yukarıda sözü edilen Orta Çağ gezgini aşağıdakilerden hangisidir?

 - A) İbn-i Batuta
 - B) Biruni
 - C) Kâtip Çelebi
 - D) Evliya Çelebi
 - E) İbn-i Haldun

5.
 - Coğrafya adını ilk kez kullanmıştır.
 - Dünya'nın çevresini gerçeğe en yakın olarak hesaplamıştır.
 - Paralel ve meridyeni harita çiziminde kullanan ilk bilim insanıdır.
 - Bilimsel kronolojinin kurucusudur.

Özellikleri verilen bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

 - A) Thales
 - B) Eratosthenes
 - C) Biruni
 - D) Strabon
 - E) Batlamyus

6. Coğrafi keşiflerin en önemli nedeni ekonomiktir ve Batılılar, doğuya giderek buralardaki zenginliklerden yararlanmak istemektedir. Doğuya doğru giden yolun en önemli noktalarından biri ise Ümit Burnu'dur.

Aşağıdaki gemicilerden hangisi Ümit Burnu'nu ilk olarak keşfeden gemicidir?

 - A) Bartelmi Diaz
 - B) Macellan
 - C) Vasco da Gama
 - D) Kristof Colomb
 - E) Amerigo Vespucci

7. Çevre ve insan arasındaki ilişkileri inceleyen bilim olarak "beşeri coğrafya"yı tanımlayan; beşeri incelemelerde insan ve çevrenin aynı oranda etkili olduğunu bu nedenle sadece birisine ağırlık vermenin doğru olmadığını savunan ve beşeri coğrafyanın kurucusu olarak sayılan bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Friedrich Ratzel
B) Carl Ritter
C) Alexander Von Humboldt
D) James Cook
E) Paul Vidal De La Blache

8. Aşağıda verilen coğrafyacı - eser eşleştirmelerinden hangisi doğru değildir?

Coğrafyacı	Eser
A) Eratosthenes	<i>Geographika</i>
B) Batlamyus	<i>Geographika Hypgesis</i>
C) Piri Reis	<i>Kitab-ı Bahriye</i>
D) Kâtip Çelebi	<i>Seyahatname</i>
E) Herodot	<i>Historie</i>

9. Önceleri tek bir ada olduğu düşünülen; ancak seyahati sonucunda Yeni Zelanda'nın iki adadan oluştuğunu keşfeden ve Kuzey Adası ile Güney Adası arasındaki boğaza adı verilen denizci kimdir?

A) Bartelmi Diaz
B) Vasco da Gama
C) Marco Polo
D) Ferdinand Macellan
E) James Cook

10. Tüm kıtaların geçmişinde "Pangea" isimli tek bir kıta vardır ve Pangea'nın parçalanarak ayrılması sonucunda günümüzdeki kıtaların oluştuğunu tezini ileri süren yerbilimci aşağıdakilerden hangisidir?

A) Alexander Von Humboldt
B) Alfred Wegener
C) Bernhard Varenius
D) Copernicus
E) Johannes Kepler

11.

- I. Herodot
II. Thales
III. Aristo
IV. İbn-i Haldun
V. Mackenzie

Yukarıda verilen bilim adamlarından hangisi Eski Çağ coğrafyacılarından değildir?

A) I ve II
B) II ve III
C) III ve IV
D) IV ve V
E) I ve V

12. "Mısır, Nil'in hediyesidir." sözüyle coğrafya biliminin neden-sonuç ilkesine vurgu yapmıştır.

Yukarıda anlatılan ilk çağ coğrafyacısı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Thales
B) Herodot
C) Aristo
D) Strabon
E) Batlamyus

13. Orta Çağın, İslam dünyasına ait coğrafyacıları arasında aşağıdakilerden hangisi yer almaz?

- A) Mesudi
- B) İbn-i Batuta
- C) İbn-i Haldun
- D) Biruni
- E) Evliya Çelebi

14.

- I. J. Ross ⇒ Antartika'ya ulaşmış.
- II. R. Scatt ⇒ Güney Kutbu'na gitmiş.
- III. E. Hillary ⇒ Everest'e tırmanmış.
- IV. J. Cook ⇒ Ümit Burnu'na ulaşmış.
- V. V. Gama ⇒ Hindistan'a ulaşmış.

Yukarıda yeni ve yakın çağda yapılan keşifler ve keşifler eşleştirilmiştir.

Yapılan eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

15. Bu döneme ait önemli bilim adamları, A. Von Humboldt, Karl Ritter, Friedrich Ratzel'dir.

Yukarıda anlatılan dönem, Coğrafya'nın gelişim devrelerinden hangisi içinde yer alır?

- A) Ansiklopedik devre
- B) Klasik devre
- C) Bölgesel devre
- D) Çağdaş devre
- E) Gezi-gözlem devresi

16. "Doğa, insan davranışlarında sorumlu olan faktördür."

İnsanın, doğanın kendine sunduğu kadar doğadan yararlanabildiğini savunan coğrafi akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Determinizm
- B) Possibilizm
- C) Pozitivizm
- D) Modernizm
- E) Probabilizm

17. Orta Çağ'da İspanya ve Portekizli gemicilerin öncülüğünde başlayan Coğrafi Keşifler döneminde coğrafya bilimi ve gezegenimize ait birçok bilgiye ulaşılmıştır. Dünyanın yuvarlak olduğunu kanıtlamak için 1519-1522 arasında süren bir seyahat gerçekleştirilmiştir.

Yukarıda bahsedilen seyahate kaptanlık eden ünlü gemici aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vasco da Gama
- B) Ferdinand Magellan
- C) Bartelmi Diaz
- D) Kristof Kolomb
- E) Amerigo Vespucci

18. Orta Çağ'ın siyasi coğrafyacısıdır. Tunus'ta doğmuş Kahire'de vefat etmiştir. Devletlerin kuruldukları yerlerle ilişkileri üzerine çalışarak Aristo'ya benzer görüşler ortaya koymuştur. *Mukaddime* ve *Kitap El-İbar* eserlerinde dönemine ait tarihî ve sosyolojik bilgiler ağırlıktadır.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki coğrafyacılarından hangisine aittir?

- A) Mesudi
- B) Hudrazbih
- C) Makdusi
- D) İbn-i Batuta
- E) İbn-i Haldun

TEST

1. Jeoloji, jeofizik, pedoloji, petroloji bilimlerinden faydalanan fiziki coğrafya dalı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Jeomorfoloji
 - B) Klimatoloji
 - C) Hidroloji
 - D) Zooloji
 - E) Matematik Coğrafya

2. Amasya'da yaşamış iyi öğrenim görmüş, gezdiği yerlerin tarihî, coğrafi ve sosyolojik özelliklerini 17 ciltlik *Geographika* adlı eserinde anlatmıştır.

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi gelmelidir?

 - A) Eratosthenes
 - B) Strabon
 - C) Batlamyus
 - D) İdrisi
 - E) Uluğbey

3. Coğrafya biliminin Türkiye'deki gelişimi incelendiğinde İstanbul Üniversitesi'ndeki Coğrafya bölümünün açılması en önemli gelişmelerden biridir.

Alman ekolünün benimsendiği İstanbul Üniversitesi Coğrafya Bölümü hangi yılda açılmıştır?

 - A) 1912
 - B) 1915
 - C) 1920
 - D) 1925
 - E) 1935

4. Geçmiş dönemlerdeki doğal ortamı araştıran ve bu ortam şartlarının günümüze yansımaları konu alan bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Jeomorfoloji
 - B) Mineraloji
 - C) Paleocoğrafya
 - D) Petrografi
 - E) Paleontoloji

5. Göllerin oluşum şekillerini, morfolojik karakterlerini, biyolojik ve hidrolojik özelliklerini inceleyen bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?
 - A) Oseanografya
 - B) Potamoloji
 - C) Hidrojeoloji
 - D) Limnoloji
 - E) Speleoloji

6.

- I. Speleoloji : Mağara bilimi
- II. Potamoloji : Akarsu bilimi
- III. Paleontoloji : Fosil bilimi

Yukarıda verilen bilim dalı ve açıklaması eşleştirmelerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız II
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

7.

- I. Karadeniz Bölgesi'nde mısır ekilen alanlar
- II. Türkiye'de buğday ekilen alanların toprak şartları
- III. Fındığın Karadeniz Bölgesi'nde 700 metreye kadar yetiştirilmesi

Yukarıdaki ifadelerden hangileri coğrafyanın dağılışı ilkesi ile ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

8. Dünya üzerinde yoğun nüfuslanmış alanlarla, yağış miktarı yüksek olan bölgeler arasındaki ilişkiyi araştıran bir coğrafyacı, coğrafya biliminin hangi ilkesinde çalışmış olur?

- A) Nedensellik
- B) Dağılışı
- C) Sonuç
- D) İlgisi
- E) Gözlem

9. I. Coğrafya Kongresi ile yabancıların elinde olan coğrafi araştırmalar Türk bilim adamlarının eline geçmiştir. Bu kongre ile ilk ve ortaöğretimdeki coğrafya ders programları yeniden düzenlenmiş, Türkiye'nin coğrafi bölgeleri belirlenmiştir.

Yukarıda anlatılan I. Coğrafya Kongresi aşağıda verilen tarihlerden hangisinde toplanmıştır?

- A) 4 Temmuz 1935
- B) 6 Haziran 1941
- C) 30 Ağustos 1946
- D) 3 Eylül 1950
- E) 3 Kasım 1952

10. Aşağıdaki bilim dallarından hangisi fiziki coğrafya anabilim dalına yardımcı olan bilimlerden biri değildir?

- A) Etnoloji
- B) Paleontoloji
- C) Sismoloji
- D) Pedoloji
- E) Petroloji

11. Aşağıdaki bilim dallarından hangisi beşeri coğrafya anabilim dalına yardımcı olan bilimlerden biri değildir?

- A) Arkeoloji
- B) Sosyoloji
- C) Glasiyoloji
- D) Kronoloji
- E) Antropoloji

12. Ağaçların yaş halkalarını inceleyen; ağaç gövde kesitlerindeki halkalardan yola çıkarak lokal bir iklim haritası çıkartabilen, yıllara göre kuraklığı, kış şartlarının sertliğini, atmosfer koşullarını, olmuş volkanik patlamaları irdeleyebilen bilimdalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fitoloji
- B) Ekoloji
- C) Jeobiyoloji
- D) Dendrokronoloji
- E) Botanik

13. Klasik devre olarak adlandırılan coğrafyanın bilim olarak kurulduğu devre, "Genel Coğrafya" adlı esere sahip olan bu bilim adamı ile başlamıştır.

Yukarıda anlatılan bilim insanı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Humboldt
- B) Varenus
- C) Ritter
- D) Ratzel
- E) Blache

14.

I. Dil coğrafyası	Linguistik
II. Davranışsal coğrafya	Psikoloji
III. Nüfus coğrafyası	Siyasal bilimler
IV. Kültürel coğrafya	Antropoloji

Yukarıda verilen beşeri coğrafya çalışma alanları ile bu alanların bağlantılı olduğu diğer bilimler arasındaki ilişkilerden hangileri doğru olarak verilmiştir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I, II ve III
- E) I, II ve IV

15.

- I. İdrisi
- II. Strabon
- III. Piri-Reis
- IV. Ratzel

Coğrafya biliminin önemli bilim adamlarını yaşadıkları tarihe göre sıralarsak en eskiden yeniye doğru sıralama aşağıdakilerden hangisi olur?

- A) I, II, III, IV
- B) II, I, III, IV
- C) III, I, II, IV
- D) III, II, I, IV
- E) IV, III, II, I

16. Yerlerin teklifine; yerlerin ve olayların farklılığına önem veren yaklaşım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İdiografik yaklaşım
- B) Kültürel yaklaşım
- C) Nomotetik yaklaşım
- D) Çevresel yaklaşım
- E) Algısal yaklaşım

17. Fethiye, Büyük Gök Sistematigi, Seyahatname

Yukarıda verilen eserlerin yazarları aşağıdakilerden hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A) Ali Kuşçu – Aristo – İdrisi
- B) Strabon – Batlamyus – Katip Çelebi
- C) Ali Kuşçu – Batlamyus – Evliya Çelebi
- D) Katip Çelebi – Strabon – İdrisi
- E) Strabon – Batlamyus – Ali Kuşçu

18. Coğrafya bilimine bölgesel coğrafya metodunu kazandıran bilim adamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Alexander Von Humboldt
- B) Friedrich Ratzel
- C) Paul Vidal de la Blache
- D) Carl Ritter
- E) Bernhard Varenius

19. Marmara Bölgesi, Türkiye'nin kuzeybatısında yer almaktadır. Hem Asya hem de Avrupa kıtasında toprakları bulunur. Marmara Bölgesi'nde yer şekillerinin sade olması nedeniyle ulaşım kolaydır. Ekonomik yönden Türkiye'nin en gelişmiş bölgesidir. Bölge, ayçiçeğinin Türkiye'de en yoğun olarak yetiştirildiği bölgedir. Özellikle Trakya'nın iç kesimlerinde yoğun olarak yetiştirilmektedir.

Yukarıda paragrafta coğrafyanın

- I. Neden-sonuç
- II. Karşılaştırma
- III. Dağılım

ilkelerinden hangileri kullanılmıştır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

20. Halka özgü adet ve gelenekler, müzikler, oyunlar ve yemekler gibi sosyal olguların ortaya çıktığı alanları ve yayıldığı alanları araştıran bilim dalı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ekonomik coğrafya
- B) Folklorik coğrafya
- C) Sosyal coğrafya
- D) Toplumsal coğrafya
- E) Kültür coğrafyası